

Una anàlisi de sang per detectar l'Alzheimer de forma precoç

- Un estudi amb més de 1.700 persones de cinc centres hospitalaris de Barcelona, de Suècia i d'Itàlia ha permès validar la utilitat d'un biomarcador en sang per a detectar la malaltia d'Alzheimer en l'àmbit clínic. El treball, publicat a la revista *Nature Medicine*, demostra que aquest test pot ser una eina útil i aplicable en la pràctica mèdica habitual
- L'anàlisi automatitzada d'aquest biomarcador té una eficàcia superior al 90% a l'hora d'identificar els pacients amb aquesta malaltia. Es tracta d'una eina de fàcil ús, que pot substituir, en part, altres proves diagnòstiques de més complexitat, com la punció lumbar o la tomografia per emissió de positrons (PET)
- L'estudi ha establert punts de tall a partir dels quals es pot considerar que els símptomes que presenta el pacient son deguts a Alzheimer, si es pot descartar aquesta malaltia, o si cal fer-li més proves per determinar-ho

Barcelona, 9 d'abril de 2025 - La possibilitat de **detectar l'Alzheimer a partir d'una anàlisi de sang** és una realitat. Un estudi liderat per investigadors del Barcelonaβeta Brain Research Center (BBRC), centre de recerca de la Fundació Pasqual Maragall, i de l'Institut de Recerca de l'Hospital del Mar, amb la Universitat de Göteborg i la Universitat de Lund, a Suècia, ha validat la capacitat d'establir el risc d'Alzheimer en persones amb símptomes de deteriorament cognitiu a partir de la detecció en sang d'un **biomarcador, phospho-tau217**. El treball, en el qual també han participat l'hospital i la universitat de Brescia, a Itàlia, i l'acaba de publicar a la revista *Nature Medicine*.

A partir de quatre cohorts hospitalàries, de l'Hospital del Mar, de l'Hospital de Göteborg, de l'Hospital del Malmö i de l'Hospital de Brescia, i d'una d'atenció primària a Suècia, s'ha analitzat en **1.767 persones** la utilitat de la detecció en sang del biomarcador. El mateix grup de recerca ja havia demostrat en estudis anteriors la seva capacitat per determinar el risc de patir Alzheimer en la fase preclínica de la malaltia. Ara, han pogut validar un sistema automatitzat i escalable d'anàlisi de sang, Lumipulse p-tau217, dissenyat per l'empresa japonesa Fujirebio, per establir els nivells a partir dels quals es pot assegurar que la persona desenvoluparà la malaltia o està lliure de risc.

"Aquest fet ens pot permetre determinar quines persones s'han de sotmetre a altres proves, com és la punció lumbar o un PET, i a quines ja no cal practicar més proves, ja que permet detectar l'Alzheimer en fases inicials de forma molt precisa", explica el **Dr. Marc Suárez-Calvet**, investigador del Barcelonaβeta Research Center i metge adjunt del Servei de Neurologia de l'Hospital del Mar. *"Hem pogut establir dos punts de tall, amb els quals podem*

establir aquest risc. Les persones que tenen nivells del biomarcador p-tau217 entre aquests dos punts de tall són les que han de passar per nous tests”, explica. Tot i el seu alt nivell de precisió, el Dr. Suárez-Calvet recorda que **“és important remarcar, però, que els resultats d’aquest biomarcador han de ser sempre interpretats per un neuròleg/a o un altre professional sanitari especialitzat, després de l’adequada valoració neurològica i mai com una prova aïllada”**.

Precisió superior al 90%

L’estudi ha permès establir que, en els casos dels pacients procedents d’hospitals, l’anàlisi automatitzada del biomarcador en sang té una **precisió de més del 90%**, similar a la de la punció lumbar. Per arribar a aquesta conclusió s’han tingut en compte tant les possibles comorbiditats dels pacients (diabetis, funció renal), així com la seva edat. L’eficàcia és menor a les persones procedents l’atenció primària i en aquelles de més de 80 anys.

“Els nostres resultats, combinats amb la facilitat d’ús i d’implementació d’aquest tipus de proves, poden facilitar la seva implementació en la pràctica clínica per a l’obtenció d’un diagnòstic més acurat de l’Alzheimer”, apunta la **Dra. Federica Anastasi**, investigadora del BBRC i coautora de l’estudi. La detecció dels nivells del biomarcador fosfo-tau217 en sang es pot fer de forma senzilla i es pot portar a terme a qualsevol laboratori clínic. Això pot facilitar, segons el Dr. Pablo Villoslada, cap del Servei de Neurologia de l’Hospital del Mar, **“disposar d’una eina que faciliti un diagnòstic acurat i precoç, garantint l’accés de forma equitativa a les cures i a millors tractaments”**.

L’estudi demostra que aquesta nova eina diagnòstica pot reduir de manera significativa els costos associats al diagnòstic de l’Alzheimer, amb un estalvi d’entre el 60 i el 81% en relació amb les actuals proves diagnòstiques. Aquest impacte econòmic, sumat a la seva aplicabilitat a gran escala, pot contribuir a democratitzar l’accés al diagnòstic precoç i, a mitjà termini, millorar l’abordatge clínic de la malaltia. Tot i això, els autors adverteixen que caldran nous estudis per a la seva implantació a la pràctica clínica.

Article de referència

Sebastian Palmqvist, Noelle Warmenhoven, Federica Anastasi, Andrea Pilotto, Shorena Janelidze, Pontus Tideman, Erik Stomrud, Niklas Mattsson-Carlsson, Ruben Smith, Rik Ossenkoppele, Kubra Tan, Anna Ditttrich, Ingmar Skoog, Henrik Zetterberg, Virginia Quaresima, Chiara Tolassi, Kina Hoglund, Duilio Brugnoli, Albert Puig-Pijoan, Aida Fernandez-Lebrero, Jose Contador, Alessandro Padovani, Mark Monane, Philip B. Verghese, Joel B. Braunstein, Silke Kern, Kaj Blennow, Nicholas J. Ashton, Marc Suárez-Calvet&Oskar Hansson. Plasma phospho-tau217 for Alzheimer’s disease diagnosis in primary and secondary care using a fully automated platform. Nat Med (2025). doi: 10.1038/s41591-025-03622-w

L’Alzheimer en xifres

Actualment s’estima que l’Alzheimer i les malalties neurodegeneratives afecten 900.000 persones, xifra que es tradueix en una de cada deu de més de 65 anys i un terç de les de més de 85. Aquestes patologies són una de les causes principals de mortalitat, discapacitat i dependència. Si no es troba una cura efectiva i amb l’esperança de vida en augment, l’any 2050 el nombre de casos podria triplicar-se al món, superant el milió i mig de persones només a Espanya, un fet que podria arribar a col·lapsar els sistemes sanitaris i assistencials.

Sobre l'Hospital del Mar Research Institute

L'Hospital del Mar Research Institute de Barcelona és un centre de recerca científica en el camp de la biomedicina i les ciències de la salut, organitzat en cinc grans programes de recerca: Càncer, Epidemiologia i Salut Pública, Informàtica Biomèdica, Neurociències i Recerca Clínica Translacional. Format per uns 700 professionals, està entre les deu institucions espanyoles amb més impacte científic a l'àrea de salut.

És un centre CERCA de la Generalitat de Catalunya i està acreditat com a Institut de Recerca Sanitària per l'Institut de Salut Carlos III.

Sobre el BarcelonaBeta Brain Research Center i la Fundació Pasqual Maragall

El BarcelonaBeta Brain Research Center (BBRC) és el centre de recerca de la Fundació Pasqual Maragall, impulsat per la Fundació "la Caixa" des de la seva creació, dedicat a la prevenció de la malaltia d'Alzheimer i a l'estudi de les funcions cognitives afectades en l'envelliment sa i patològic. La recerca del BBRC se centra en la fase preclínica de l'Alzheimer, un període previ a l'aparició dels primers símptomes, quan ja es produeixen canvis al cervell associats a la malaltia. El BBRC compta amb més de 100 professionals dedicats a contribuir a l'avantguarda de la investigació sobre l'Alzheimer i altres malalties neurodegeneratives.

La Fundació Pasqual Maragall és una entitat sense ànim de lucre que va néixer a l'abril de 2008, com a resposta al compromís adquirit per Pasqual Maragall, exalcalde de Barcelona i expresident de la Generalitat de Catalunya, quan va anunciar públicament que li havien diagnosticat la malaltia d'Alzheimer. La missió de la Fundació és promoure la recerca per a prevenir l'Alzheimer i oferir solucions que millorin la qualitat de vida de les persones afectades i la dels seus familiars.

La Fundació Pasqual Maragall compta amb el suport de més de 93.000 socis i sòcies i amb:

Contacte de premsa

Departament de Comunicació de la Fundació

Pasqual Maragall

BarcelonaBeta Brain Research Center

Clara Civit

ccivit@fpmaragall.org

93 316 09 90/ 690 10 98 45

Agència de Comunicació

ATREVIEW

Esther Seró/ Cristina Campabadal

fpmaragall@atrevia.com

667 632 909 / 644 24 11 67

Servei de Comunicació Hospital del Mar Research Institute/Hospital del Mar

Marta Calsina

mcalsina@researchmar.net

93 316 06 80

David Collantes

dcollantes@hmar.cat

600 40 27 85